

Pastisseria RAGA Major, 105 - Tel. 72 03 53 ULLDECONA	BAR EL REBOST VICENT FERNANDEZ Carrer Calvari, 57 - ULLDECONA	Video - Foto MILLAN EURÓCRHOM - Laboratorio Fotográfico Distribuidor Videos, JVC Avda. Ramón Salomón, 19 - Tel. 72 03 63
Mútua General de Seguros AGENCIA LABERNIA Assessorament - Tramitacions - Assegurances - Viatges Major, 108 - Tel. 72 00 81 - ULLDECONA	Antigua Ferrreteria ALFARA Cocinas Orbeago y Benavent. Estufas, Placas, Frigoríficos y Lavadoras Agni. Listas de Boda Plaza Iglesia, 3 - Teléfono 72 00 38 - ULLDECONA	Sus compras en Tejidos y Confección CASA ENRIQUE Sant Antoni, 43 - Tel. 72 01 13 - ULLDECONA
FUSTERIA Fco. LAVEGA Carrer Sant Lluc, 29 - Tel. 72 02 23 ULLDECONA	Auto-École PITARCH TRAMITACIONS I ASSEGURANCES Plaça Sales i Ferré, 15 - Telèfon 72 03 92	GRUNDIG La seguridad de un gran nombre RADIO FERRE
Bar - Restaurante ORFEO JOSE VERICAT Calle Mayor, n.º 147 - ULLDECONA Tel. (977) 72 05 20	Dolçeria MILLAN Major, 115 - Tel. 72 02 82 - ULLDECONA	MATERIALES DE CONSTRUCCION ESTEVE Calle Adell, 23 - Teléfono 72 01 87 - ULLDECONA
LLIBRERIA PASALAMAR Sant Antoni, 13 - ULLDECONA	Rellotgeria ITARTE ULLDECONA	M. P. MARINE - Lencería Major, 77 - ULLDECONA
Construcciones TOSTAO ULLDECONA	Motos - Ciclos VIDAL Motos - Bicicletas - Motocultores MOVICAM y Motosierras TRONK Clevé, 37 - Tel. 72 05 23 - ULLDECONA	Ferreteria GRAU Llistes de Noces - Electrodoméstics SUPER - SER Pintures TITAN-LUX. Distribuidor Oficial BOSCH Major, 104 - Tel. 72 01 89 - ULLDECONA

"UN TRAMVIA ANOMENAT DESIG"

C.C.R.

CARRER MAJOR, 147, 1er. - TELÉFON 72 03 37

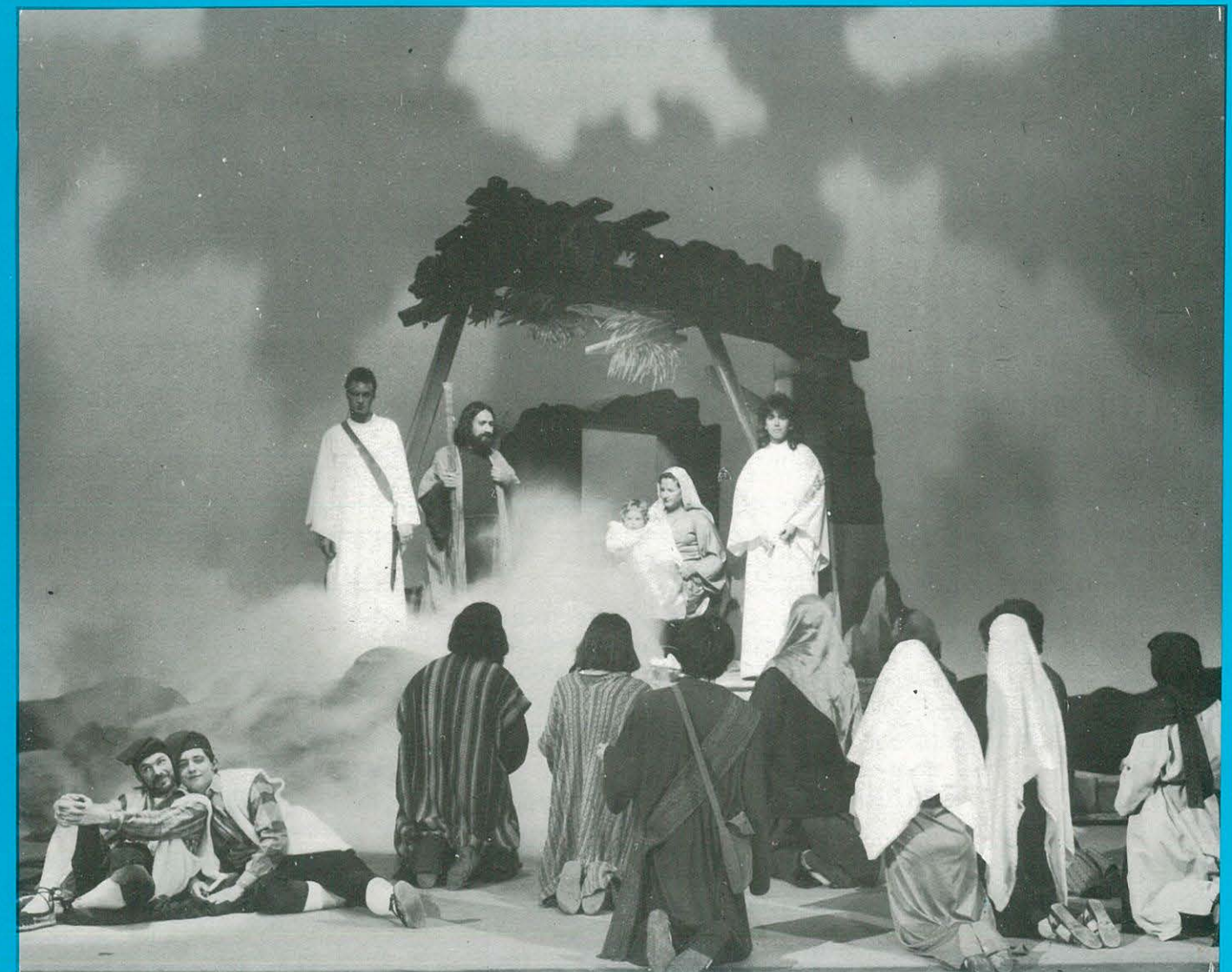
ULLDECONA, NOVEMBRE/DESEMBRE 1985 NUM. 21

BUTLLETÍ D'ÚS INTERN

Editat amb la col.laboració de la Diputació de Tarragona

Fundat l'Any 1947

GRUP ESCENIC DE LA PASSIO
 "ELS PASTORETS"

Bon Nadal i Felicitat Any Nou

Butlletí d'ús intern

C. C. R.

DIRECTOR:

Gabriel Roig i Querol

CONSELL DE REDACCIÓ:

Joan-J. Roca i Labernia
Càndida Maria Minguet i Itarte
M.ª Carme Estellé i Ortí
Pietat Guarch i Roig
Isabel Sorlí i Torres
Ramon Ferré i Bel
Ricardo Pasalamar i Pomada

NOTA:

El Consell de Redacció agraeix totes les col·laboracions però es reserva el dret de la seva publicació.

El Butlletí d'ús intern C.C.R., no es fa responsable de les publicacions que no vagin signades pel Consell de Redacció. L'exclusiva responsabilitat del text publicat ve identificat per la seva firma.

COSTUMS I TRADICIONS

XVI CONCURS DE PESSEBRES

La Secció de Costums i Tradicions convoca el XVI Concurs de Pessebres, amb el suport de la Caixa de Pensions i que es regirà per les següents

B A S E S

- 1.- Tots els que vulguin participar al XVI Concurs de Pessebres, tenen que passar a inscriure's a les oficines de la Caixa de Pensions, al carrer Sant Lluç, nº 2, del dia 9 al 21 de desembre.
- 2.- S'agruparan en les següents categories:
  - a) de 6 a 8 anys.
  - b) de 9 a 11 anys.
  - c) de 12 a 14 anys.
  - d) de 15 anys endavant, entitats, associacions, escoles, etc.
- 3.- S'establiran dos premis per categoria i els accésits que el jurat cregui oportuns.
- 4.- Al mateix temps, s'establirà un premi social entre els concursants, en el cas de que entre els premiats no hi hagués cap soci del C.C.R. i sempre que hi concursin a cada categoria.
- 5.- S'anomenarà un jurat qualificador que passarà a visitar els Pessebres, el dia 26 de desembre, a partir de les 10,30 hores.
- 6.- Els premis es donaran en una Vetllada Infantil que es celebrarà el dia 5 de gener, a la tarda al Teatre Municipal.

Amb motiu d'aquest Concurs, la nostra entitat organitza una xerrada informativa sobre el muntatge dels Pessebres, a càrrec d'En JOAN VIDAL i MARINE; a les Escoles d'Ulldecona.

ATENCIÓ SOCIS:

La Junta Directiva del Centre Cultural i Recreatiu, et convoca a la Junta General Ordinària, que tindrà lloc el proper dia 17 de gener, a les 21,30 h. en primera convocatòria i a les 22 h. en segona; al local social del C.C.R. (Carrer Major, 147, 1er.) Teatre Municipal, per a tractar del següent:

ORDRE DEL DIA

- 1.- Lectura i aprovació, si procedeix, de l'acta anterior.
- 2.- Exposició-resum d'activitats realitzades durant l'any.
- 3.- Informació de l'estat de comptes.
- 4.- Aprovació, si procedeix, del pressupost exercici 1986.
- 5.- Renovació part de la Junta Directiva.
- 6.- Precs i preguntes dels socis.

RECORDA: El proper 17 de gener, Junta General. Com a soci tens el dret i l'obligació d'assistir-hi. T'esperem.

Juntament amb aquest butlletí, rebràs com en anys passats, una participació de loteria nadalenca.

COSTUMS I TRADICIONS

POSTRES TRADICIONALS DE NADAL

"La nit de Matines, la nit de Nadal,
van trobar un Xiquet davant del Portal,
Sa Mare l'agafa, li dona mamar,
escolteu senyores, que vaig a cantar.
Una cançoneta de molta primor,
que els àngels cantaven a nostre Senyor.
Dones tireu figues que ja ve Nadal.
Dones no en tireseu que us se podriran."

Cançonetes com aquesta les ensenyàven, ja fa anys, els iaïos, als seus netets per a cantarles el dia de Nadal, davant del Pessebre, quan es reunia tota la família al voltant del braser o de la llar de foc. Per celebrar aquestes festes es menjàven els postres que us presentem a continuació. Alguns dels quals encara es fan ara.

BORRAINES

Fulles de borraina (unes 24 fulles)
2 ous, 1 tassa de sucre, 1 tassa d'anís, la pell d'una llimona raspada, mel, i farina fins que es trobi que la pasta es prou consistent. Fet això es passen les fulles per la pasta i es frigen amb oli abundant i força calent. Se posa la mel per a menjar-les.

FIGUES EN PAELLA

Figues seques
Es pot fer la mateixa pasta que per a les borraines. També es frigen i es poden menjar amb mel, encara que ja són prou dolces.

BUNYOLS DE MASSANA

Massanes petites, que una vegada pelades i tret el cor, es tallen a rodanxes i es passen per la pasta que hem dit abans. Es frigen i també es poden menjar amb mel o sucre.

ROLLETS

1 ou, 1 tassa de sucre, 1 tassa d'oli, 1 tassa d'anís, 1 tassa de llet, 1 paper de "gaseosa", 1 qualleradeta de "llevadura" en pols i la farina que hi entri per a poder-se fer unes boletes amb les mans. Després amb el dit es fa un foradet al mig i ja es poden fregir. Es passen per sucre abans de menjar.

PASTISSETS

4 tasses d'oli, 2 tasses d'anís o aiguardent, 1 tassa de sucre, 4 rovells d'ou (optatiu), la farina que calgui perquè sigui consistent i confitura de cabell d'àngel.

Es prepara una pasta amb tots els ingredients i es fan unes boletes que s'aplanen per a posar la confitura. Després es tapen i es fa un cordonet per tota la volta. Fet això ja es poden coure al forn, i quan es treuen s'ensucren.

PASTISSETS EN PAELLA

2 tasses d'oli, 4 tasses d'anís o aiguardent, 1 tassa de sucre, farina i confitura de cabell d'àngel.

Es preparen com els anteriors, però en lloc de posar-se al forn, es frigen.

TORRO NEGRE

1 quilo de sucre i un quilo d'ametlles trencades.
Es posa el sucre al foc i quan comença a tenir color es fiquen les ametlles i es revol per a que quedi tot junt. Es treu del foc i s'escampa sobre una superfície plana untada amb oli o sobre una neula. Es formen unes barretes i quan està fred ja es pot menjar.

MASSAPA

1 quilo d'ametlles, 1 quilo de sucre, la pell d'una llimona raspada i 1/4 litre d'aigua. També es pot posar patata o moniato bullit.

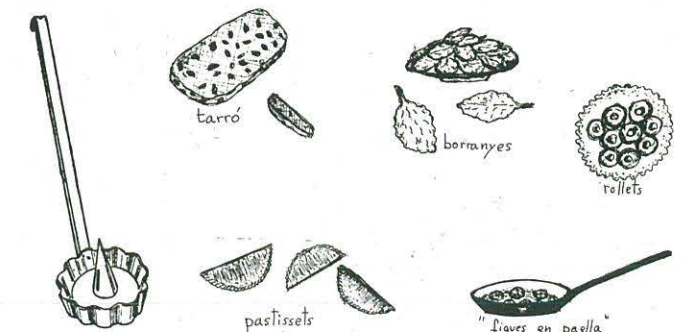
A les ametlles se'ls treu la pell i es molen.

Es posa el sucre al foc amb l'aigua i quan l'almívar està dur, s'afegeix a les ametlles. Se li posa la pell de la llimona i si es vol la patata o el moniato i es treballa molt bé. Fet això es posa a una caixeta de fusta forrada amb paper o neula per a que agafi la forma i es pugui tallar més bé.

OUS BUFATS

5 ous, 1 litre de llet, 10 mides (mitja crosta d'ou) d'anís, 10 mides d'oli, sucre (a gust de cadascú), mitja pastilla de "llevadura", la farina que calgui i mel.

Amb tot això es prepara una pasta que es talla a trossets rectangulars i es frigen amb oli abundant. Al contacte de l'oli la pasta bufa i es potser per això el nom que tenen. Es mengen sucats de mel.

UTENSILI MOLT PARE-
GUT AL QUE S'UTILITZ
ZAVA PER FER RO-
LLETS.

COSTUMS I TRADICIONS

Entrega de Premis del Concurs de «Soques d'Olivera»

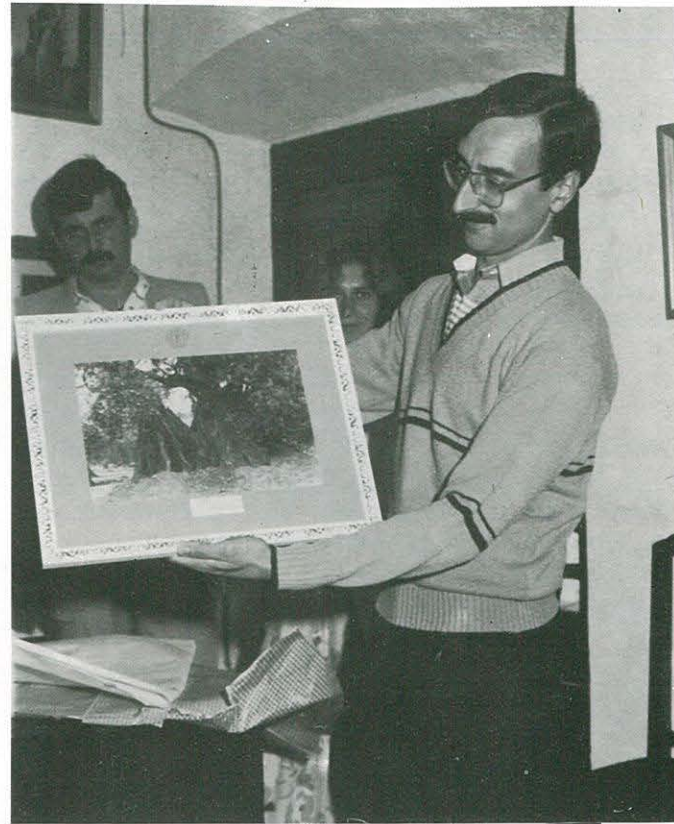
El dia 20 d'octubre i dins de les festes en honor del nostre Patró Sant Lluç, tinguè lloc a la Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Uldecona, l'entrega de premis del Concurs de "Soques d'Olivera", que vam organitzar.

Estaven presents, la Comissió de Cultura de l'Ajuntament, directius del nostre Centre, membres del jurat d'aquest concurs, i públic, la major part del qual, eren pagesos que havien participat en el esmentat concurs.

Obrí l'acte amb unes breus paraules el nostre president Gabriel Roig, tot dient que el passat dia 21 de setembre es va organitzar un concurs per tal de trobar la soca d'olivera més grossa del terme d'Uldecona. Per això es va anomenar un jurat que va decidir medir les soques a 0,50 m. d'alçada. Va donar les gràcies als membres d'aquest jurat per la seva col·laboració.

El primer premi va ser per a Enrique Ferré Peris, amb una soca que va medir 8,20 m. de circumferència, a la partida "l'Arión". Se li va fer entrega d'una fotografia ampliada d'aquella olivera, posada amb un marc. A la resta de participants se'ls va fer entrega d'una ceràmica commemorativa.

Després va parlar Manel Ollé, el qual digué que a Uldecona estan les oliveres més grans i més antigues, no ja de Catalunya, sinó de tota la Península Ibèrica, ja que n'hi ha que poden arribar a tenir 2.200 anys. Fins ara no s'havia donat importància a aquest fet i ja fa anys que s'estan arrancant algunes d'aquestes oliveres tan grans que hi ha al nostre terme. D'una sola d'aquestes oliveres, va dir, van sortir, 12.000 quilos de fusta. També va parlar de l'importància que en altres temps tenien aquests arbres dels quals es treia: el seu fruit per a menjar, l'oli per a fer-nos llum i per a cuinar; quan la medicina

no estava tan avançada com avui, per a fer unguents per a curar, i la seva llenya per escalfar-nos, o sigui que al voltant d'aquests arbres han viscut moltes generacions i fins i tot civilitzacions. Pensem, també va dir, que anys enrera, a Uldecona, existien 300 molins d'oli i dels que avui ja només en queda un, al Barri de Valentins.

Després ens va suggerir per a altres anys la possibilitat de fer aquest concurs a nivell comarcal, ja que als termes de La Sénia, Mas de Barberans, Godall, La Galera, Santa Bàrbara..., també hi ha arbres milenaris.

Finalment, l'Alcalde Jaume Antich, com a president de la Comissió de Cultura, va tancar l'acte amb paraules de felicitació per al Centre Cultural, per les activitats que du a terme durant tot l'any, i va donar el suport de l'Ajuntament per a altres anys poder fer aquest concurs a nivell comarcal, com ja hem esmentat.

No ho Substi...
en el camí de la seva seguretat

Automòbils, Incendi, Robo, Individual, Incendis de Collites, i la seva darrera novetat: VIDA, amb participació en els beneficis

Delegat a Uldecona: PERE SANS i ARASA
Sant Antoni, 8 - Telèfon 72 03 37

SANTA
INDUSTRIA GRAFICA.

PAPELERIA
Mayor, 91
Teléfono 72 00 24

TALLER
Montemolin, 15
Teléfono 72 03 11
ULLDECONA (Tarragona)

LA NOSTRA GENT

AVUI: Enriqueta Sales

Dona'ns la teva opinió sobre els "Festivals Infantils"

-Se'n fan pocs. Els nens de l'avui són el futur del demà en tots els sentits i com no, els futurs actors de la Secció de Teatre del C.C.R. encara que hi ha gent que no ho creu així.

Quines altres afeccions tens?

-M'apassiona molt l'art. M'agrada visitar i recrear-me als museus, monestirs, exposicions, castells...

Què penses de la joventut d'avui?

-La joventut sempre és més o menys igual, el que passa és que a cada generació ens sembla diferent. Els nostres avis no entenien els seus pares, els nostres pares els seus, i nosaltres trobem antics als nostres, Es la llei de l'evolució.

Què és per a tu ser jove?

-El millor moment de la vida d'una persona. Jo diria que és com moltes altres coses que després de què ho perdés, te n'adones del seu valor.

Quines festes t'agraden més?

-Això és difícil contestar-ho. Cada festa té el seu encís. Els Nadals m'agraden perquè són alegres i tot és ple de color. Els Carnestoltes perquè són molt divertits, La Setmana Santa, per ser uns dies espirituals. Les festes del poble per ser tradicionals...

Què representa per a tu el carrer major?

-El centre del poble. El lloc on hi ha més ambient.

Explica'ns què és la pluja.

-M'agrada veure com plou i escoltar l'aigua com cau a terra. Es una cosa molt senzilla però molt bonica i romàntica.

Què representa per a tu Sales i Ferré?

-Es un parent llunyà, però crec que és un honor tenir-lo dintre de la família.

Digues tres paraules que siguin molt significatives per a tu.

-Amor, comprensió i superació.

Quins apartats del butlletí modificaries i quins posaries de nou?

-El butlletí m'agrada tal com està. Hi ha un apartat per a cadascuna de les seccions, col·laboracions...

Només ens resta donar-te les gràcies per la teva col·laboració i encoratjar-te a seguir ajudant als joves de teatre d'aquesta entitat.

Avui, en aquest apartat de la nostra gent, tenim al nostre davant, a una persona molt popular al C.C.R., sobretot entre els infants i la gent jove. Qui no la coneix! Es ENRIQUETA, una noia entusiasta i inquieta, que durant molts d'anys ha estat vinculada a la nostra entitat.

Des de fa uns anys, organitzem per a les Festes de Nadal, una vetllada per a infants, de la qual, Enriqueta és l'encarregada de posar-ho en marxa. Aprofitant aquest motiu li hem fet unes preguntes:

Com va començar la teva vinculació al C.C.R.?

-Vaig entrar en contacte en aquesta entitat l'any 1972. Sempre he estat una persona activa, i en aquell temps era una de les entitats que duia a terme més activitats.

Què representà per a tu, Jordi Valent?

-Va ser la meva primera obra. En tinc un bon record, tant dels companys com de l'obra. Aquesta obra s'estrenà l'any 1974 al Cinema Victòria ja que a l'Orfeó es feien obres. Des de llavors fins ara no he parat de fer teatre.

En quin paper t'has sentit més a gust?

-Sens dubte fent el paper de la vídua "Rosselló" a l'obra "l'Amor venia amb Taxi". Aquest és el personatge que més ha agradat a la gent.

Explica'ns alguna anècdota referent al teatre.

-En tinc moltes, però de totes una em va fer molta gràcia. A l'obra "El Retaule del Flautista", duiem un piano; un membre del grup abans de començar l'obra es posà sota l'escenari, per veure que hi havia. Va ser precisament en aquest moment quan es va col·locar el piano damunt la trapa. Era l'hora de començar i no se'l veia per enlloc. El nostre Director, Sans, estava ja nerviós, però al no aparèixer vam començar a representar l'obra. De tant en tant s'escoltàven a sota del piano uns copets però que no en feiem cas. Quan vam fer l'entreacte va començar a cridar i a donar cops forts, llavors ens vam adonar de la seva presència i tot va acabar amb una gran rialla.

Quin paper t'hagués agradat interpretar?

-He fet papers còmics, m'agradaria fer o interpretar un personatge dramàtic.

Ha influït el teatre en la teva persona?

-M'ha influït molt. M'ha ajudat a comunicar-me, a fer bones i noves amistats amb la gent.

Quan vas començar a preparar teatre infantil?

-Fa uns quatre o cinc anys.

Quines experiències t'ha aportat assajar els nois joves?

-Molt bones. He entrat en contacte amb els joves que més endavant seran els actors i actrius del futur de la nostra entitat, i que tenen moltes ganes de treballar i de fer teatre.

Quines passes dónes per a preparar una obra infantil?

-Em llegeixo unes quantes obres. Penso en la gent que té ganes de sortir a fer teatre. Es important poder tenir un paper per a tots, (encara que no sigui principal). Miro també que no hi hagi massa complicació en quant a decorats i vestuaris...

Murada de Baix, 105 - Teléfono 72 02 51
ULLDECONA (Tarragona)

III JORNADES DE TEATRE D'AFECCIONATS ■ TARDOR 1985

DIARI PER A UNES JORNADES

Inicio aquest diari amb il·lusió, aquest diari breu però entranyable.

Aquests propers set dies de tardor, la vida deixarà anar lliurement un bri de cada sentiment. Qui sap si ens retrovarem amb algun conegut personatge que ens faci evocar amb subtilitat un fet ditxós, una emoció oblidada en el calaix dels records inoblidables!...El temps es detura, la fantasia se'ns manifesta triomfal i, gustosament, ens convertim en els seus adoradors.

6 D'OCTUBRE

Encara fa bo: bon començament. El programa d'avui diumenge sembla suggeridor: una bona obra i un grup de teatre ben conegut pel nostre públic "LA NOCHE DE LOS CIEN PAJAROS" de JAIME SALOM pel GRUP "DITIRAMBO" de LA SENIA. Aquesta obra, amb transfons moral, ens condueix a la reflexió. El temps deixa de presentar la seva tradicional linealitat utilitzant-se tècniques de caire simbòlic típicament salomnians.

El públic gaudeix: fort aplaudiment final. Bon començament amb un treball ben fet.

13 D'OCTUBRE

Els comentaris teatrals pel carrer han augmentat. Avui hi ha més públic que el passat diumenge.

El "GRUP DE TEATRE DEL CENTRE" de LLORENÇ DEL PENEDES, ha estat centre de gran espectació, ja que està avalat amb un bon seguit de premis i reconeixements teatrals. "EL CRIAT DE DOS AMOS" de CARLO GOLDONI, és l'obra representada i ens fa adonar que podem gaudir i riure força amb les còmiques situacions que es desenvolupen a la llunyana Venècia, la dels carnivals i els Casanoves enamoradissos. Aquest entranyable criat serà el comentari principal demà dilluns, a l'hora del cafè, o en les converses matineres dels forns de pa. Un bon record.

20 D'OCTUBRE

Tinc ganes d'arribar a casa. Sembla que el tren es fa mandrós i l'acabament del viatge se'm mostri llunyà, quasi etern. Demà serà Sant Lluç.

Per la festa sempre se'ns reserva alguna cosa especial: aquest any la sorpresa és el "CERCLE DRAMÀTIC TALIA" de LLEIDA. Avui no cabrà ni una ànima més a la sala. Llegeixo el programa: "EL AMOR DE LOS CUATRO CORONELES" de PETER USTINOV. Com un conte fantàstic es desenvolupa l'obra amb la característica i excel·lent interpretació del grup lleidatà. "Quina llàstima que aquestes jornades siguin tan curtes." -es lamenta una senyora de la tercera fila que no ha parat de riure com un infant en tota l'obra. (Aquests comentaris em sembla que tenen força importància).

"LA NOCHE DE LOS CIEN PAJAROS"
Grup Ditirambo de La Sénia

"EL CRIAT DE DOS AMOS"
Grup del Centre de Llorenç del Penedès

"TAFALITATS"
Grup La Tramoia de Vila-seca

"EL AMOR DE LOS CUATRO CORONELES"
Cercle Dramàtic Talia de Lleida

"LES CARTES D'HERCULES POIROT"
Grup Escènic del Patronat de Tortosa

"L'HOSTAL DE L'AMOR"
La Vitxeta de Reus

"UN TRAMVIA ANOMENAT DESIG"
Secció de Teatre del Centre Cultural i Recreatiu

27 D'OCTUBRE

Avui m'he posat l'abric. Ara fa un temps en que és molt fàcil "pescar" un refredat. Malgrat tot, l'ambient de la sala no té aquesta tarda res de fred. El "GRUP DE TEATRE LA TRAMOIA" de VILA-SECA, amb "TAFALITATS" de KARL VALENTIN, ha provocat el somriure de petits i grans, xiscles, exclamacions, amb un humor que de vegades ens suggeria escenes del cinema mut, de vegades el tradicional humor català, o inclús el record d'alguna situació quotidiana que ens és prou familiar. El treball actoral és destacable i l'acompanyament musical és un element força interessant i novedós per al nostre públic.

3 DE NOVEMBRE

Ja hem encetat un nou mes. Cinc setmanes ja són passades amb tanta rapidesa com els meus viatges en tren.

Es interessant la varietat de temes i gèneres que han desfilat per l'escenari. Avui, concretament, se'ns presenta una obra de gènere policíac, teatre de "suspense" on l'acció, enlloc de desenvolupar-se en la ciutat de Londres, té com a marc físic el territori nord de Catalunya: "LES CARTES D'HERCULES POIROT" de JAUME FUSTER. L'obra és representada pel "GRUP ESCÈNIC DEL PATRONAT" de TORTOSA. Forem espectadors d'un seguit d'assassinats misteriosos on la imperfecció en l'execució descobria l'assasi irremediament. Cinc setmanes ja de teatre, i ja s'apropa el final!

10 DE NOVEMBRE

Si al treball ben fet se li uneix una dolça estètica el resultat és molt millor. "L'HOSTAL DE L'AMOR" de FERRAN SOLDEVILA, pel "COL·LECTIU DE TEATRE LA VITXETA" de REUS, ens oferia una magnífica demostració del que es pot aconseguir al treballar i estimar el teatre. L'obra era com una llepolia petita però que deixà a la boca un regust dolcíssim. Els actors invairen l'escenari recordant-nos els personatges de la comèdia italiana, amb la bellesa i la poesia d'un text català suggeridor.

17 DE NOVEMBRE

Se'm fa difícil comentar l'obra d'avui. Potser aquest grup de teatre d'Ulldecona es una mica massa atrevit: "UN TRAMVIA ANOMENAT DESSIG" de TENNESSE WILLIAMS. "Què en sortirà de tot això?" - "Diuen que és una obra molt forta i molt difícil" - "Jo la vaig veure una vegada, ja fa molt de temps al cine i la vaig trobar molt forta", comentaris generals d'un públic que invai l'Orfeó, lo qual representava una gran responsabilitat per al grup d'Ulldecona. Els cors de darrera el teló bategaven al cent però sempre al uníson, i així, de la mateixa manera l'aplaudiment final esclatà ben unit com un fort i únic agraïment. No són necessàries més paraules. (Tots els mig comedians ja ho sabem, veritat?).

Avui, al baixar de l'escaleta del tren, he esguardat per un moment el poble. Sóc terriblement sentimental i no puc evitar plorar. M'he fregat una mica els ulls encara tèrbols i me'n he recordat que possiblement hi haurà reunió de teatre. He pres la maleta i he descobert malauradament que m'havia oblidat el meu diari en un dels vagons, entre la gent. Possiblement no el llegirà ningú. Hauré de comprar-ne un altre per a l'any que ve, quan retorni la fantasia al meu poble. Ui! Quin fred que fa!

SECCIO DE MUNTANYA

Siempre ha existido la persona que, por simple satisfacción personal, se acerca los domingos o fines de semana a la montaña, disfrutando de una placentera comida mientras se oxigena con el puro aire ambiental. Llegada la tarde, recoge los trastos y a casita, a las comodidades del hogar, a descansar de un día de vida "salvaje" en la naturaleza.

Qué ocurre?... Qué pasa?... Por qué tanto afán en disfrutar de un poco de vida?

Unos lo llaman "relax", mientras que otros simplemente buscan la paz semanal o el cambio de una rutina o ambiente. Otros, por otra parte, lo hacen como deporte. Pero todos en conjunto, llámese como se llame, lo único que codician es un retorno paulatino a la esperanza de vivir y saber vivir.

Se preguntarán a que me refiero, pues simple y llanamente a ese instinto, que aunque se halla aún en nosotros, está adormilado y somnoliento. Fíjense en el mismo detalle de que para desplazarnos a cualquier sitio lo hacemos, por sistema, en un vehículo. Solo con mirar a aquellos que marchan de camping en el verano, llevando consigo interminables montones de objetos inútiles, pero eso sí, cómodos; que la sociedad se encarga de introducirnos y que sin darnos cuenta, al facilitarnos más las cosas, apagan cada día más nuestro instinto de supervivencia y nuestra inteligencia, sí nuestra inteligencia, porque tan fáciles son las cosas, que no tenemos que pensar para conseguirlas, simplemente comprarlas.

En el principio de la historia del hombre, era parte de la naturaleza y de ella sacaba

lo que necesitaba, se adaptaba a esta, era parte integrante en ella. Ahora, seguimos siendo parte de esta naturaleza, pero adaptándola a nuestras necesidades, cambiando su forma de ser e intentando que se "acostumbre" a la nuestra, y de todos es sabido, que no es posible, que cuando se "enfada" ni tan siquiera toda la fuerza de la humanidad puede detenerla.

El hombre en si, el ciudadano medio de nuestra sociedad, necesita muchos elementos auxiliares para poder vivir, ya no en un ambiente hostil, sino simplemente alejado de sus ciudades o de su habitat cotidiano.

Debemos comprender que somos parte de la naturaleza, comprenderla y respetarla, para que ella haga lo mismo con nosotros. Debemos volver un tanto a nuestras antiguas costumbres, no, no me refiero a que cojamos la piel de un animal, nos la ciñamos y ¡ala! al monte, a vivir en plena naturaleza, porque lo único que vamos a conseguir es que la naturaleza nos premie con un buen catarro. Se trata simplemente de volver a una vida natural, pero respetando en todo momento el avance de la ciencia y la humanidad, una alimentación sana y un ejercicio eficaz, no solo durante el domingo, sino toda la semana, para que al llegar el domingo podamos andar por el monte con un buen ánimo.

El monte es de todos nosotros y por supuesto de la fauna que lo habita, seamos pues, conscientes de nuestra obligación y que nuestra presencia no desbarate ese entorno, ayudando a conservar lo que nos queda, y si alguien no sabe asumir esta responsabilidad, seamos lo suficientemente consecuentes como para recordársela. No se trata de una actitud desembocada a unos intereses, se trata de una actitud humana y natural.

FERNANDO JOSE GUARCH

HO HEM PASSAT A SOLES

Aplego a Betlem
la nit d'un desembre,
a les afores veig
molt sol un pessebre.
Una remor a dintre
el cor se m'emporta
mentre un vent suau
fa moure la porta.
De sobte la llum
els ulls em fereix,
dalt de mi un estel
al món s'ofereix.
A l'instant del fons
un gemec s'escolta
un plor de minyó
i un sospir de dona.

La porta que s'obre
amb gran majestat
i em trobo amb un home
de color trencat.
-Es la meva dona
que ha estat de part,
ho hem passat a soles
i estava espantat!
Entro a la cambra
més humil del món
i entre palla i fusta
la més gran dolçor.

JOSEP

a Rosa

La rosa deixa els pètals,
les espines i el jardí.

Canvia aquestes coses seves,
per altres que no tenen fi.

Per pètals que no poden caure,
per jardins d'un infinit,
per espines que no es claven,
per un espòs, Jesucrist.

CARME SALOMON

RESUM D'ACTIVITATS Secció de Teatre - 1985

Dissabte, 29 de desembre 1984, representació al teatre "La Lira de Roquetes", de l'obra original d'Assumpta González "De més verdes en maduren".

Dissabte, 5 de gener, Gran Vetllada per a Infants amb la representació a càrrec de la Secció Infantil de Teatre, de l'obra de Carme Suqué "La casa del mariner".

Dissabte, 2 de febrer, representació a La Fatarella de l'obra original de Josep Mª de Sagarra "El Cafè de la marina".

Dissabte, 30 de març, representació al col·legi "La Consolació" de Vinaròs, de l'obra original d'Assumpta González "Arribaré a les set...mort", per la Secció Juvenil.

Divendres, 10 de maig, al Teatre Municipal d'Ulldecona, i diumenge, 12, al Centre Obrer de La Sénia, representació de "El cafè de la marina".

Divendres, 31 de maig, a l'Aldea, i Dimecres, 11 de setembre, a Borges del Camp, representació de "El cafè de la marina".

Dissabte, 20 de juliol, al Teatre Municipal; dissabte, 27 de juliol, a Sant Carles de la Ràpita; dimarts, 13 d'agost, a La Galera; diumenge, 25 d'agost, a Freginals; dilluns, 26 d'agost, a Remolins; i dimecres, 18 de setembre, a Bitem, representació de l'obra original de Francesc Lorenzo Gàcia, "El millor dependent del món".

Diumenge, 17 de novembre, representació de l'obra de Tennessee Williams "Un tramvia anomenat desig" com a cloenda de les III Jornades de Teatre d'Afecionats que es van celebrar al Teatre Municipal d'Ulldecona, tots els diumenges des de el 6 d'octubre.

Dissabte, 21 de desembre, representació al Teatre "La Lira de Roquetes" de l'obra "El cafè de la marina".

Un total de 16 representacions teatrals, amb 6 obres de teatre. Que consti, però, que tres eren de l'any anterior: "De més verdes en maduren", "Arribaré a les set...mort" i "El cafè de la marina". No està mal, eh!.

Resum d'activitats Secció Costums i Tradicions - 1985

Dissabte, 5 de gener, al Teatre Municipal d'Ulldecona, entrega de premis del "XV Concurs de Pessebres".

Dissabte, 16 de març, Festa de l'Arbre, amb plantada de pins a la zona del dipòsit d'aigües d'Ulldecona.

Divendres, 29 de març, al Col·legi Públic d'E.G.B. "Ramón y Cajal", XIV Concurs Literari.

Diumenge, 21 d'abril, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament, entrega de premis del "XIV Concurs Literari".

Dimarts, 23 d'abril, Diada de Sant Jordi, amb venda de roses i llibres a la plaça de l'Església.

Dissabte, 11 de maig, col·laboració amb els actes de l'inauguració oficial de l'Embassament "Pantano" d'Ulldecona, amb el muntatge d'una exposició fotogràfica sobre les obres del "Pantano", des de els seus inicis fins avui.

23 de juny, Focs de Sant Joan, amb repartiment de coca i moscatell, gratuït per als socis.

Dissabte, 13 de juliol, Festival Infantil al Teatre Municipal, amb les actuacions estel·lars del Mag il·lusionista "Enigma" i els pallassos "Toni i Caprani".

Dissabte, 31 d'agost, Festes Majors, XIV Concurs de Dibuix Ràpid.

Dilluns, 2 i Dijous, 5 de setembre, també a les Festes Majors, Jocs Populars Infantils, al Passeig de l'Estació i Mercat Vell, en col·laboració amb el Club Sant Lluc.

Dissabte, 7 de setembre, Festes Majors, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament, entrega de premis del XIV Concurs de Dibuix Ràpid. Per la tarda participació amb dues carrosses a la desfilada pels carrers del poble.

Dissabte, 21 de setembre, Concurs per a trobar la soca d'olivera més grossa del terme d'Ulldecona.

Diumenge, 20 d'octubre, Festes de Sant Lluc, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament, entrega de premis del Concurs de Soques d'Olivera.

Dijous, 26 de desembre, XVI Concurs de Pessebres.

Carnisseria BEL - QUEROL

Sant Antoni, 18 - Tel. 72 04 64
ULLDECONA

Espumosos SANS

BEBIDAS Y REFRESCOS

Entenza, 30 - Tel. 72 03 40 - ULLDECONA

ELECTRONICA

joan miquel subirats castell cr. major n. 153 tel. 72 06 38 - ulldecona

Coneixem els nostres Autors?

Marià Manent

El premi d'Honor de les Lletres Catalanes, instituït i dotat per la Societat Omnium Cultural, ha estat atorgat enguany al poeta i home de lletres MARIA MANENT.

Aquest premi es considera la màxima distinció que es concedeix als escriptors dels Països Catalans (és com una mena de Premi Nobel de les Lletres Catalanes), i que es va instituir l'any 1.969, ha desvetllat sempre moltes polèmiques, perquè sovint hi ha qui diu que l'hauria d'haver obtingut una persona diferent d'aquell a qui l'han concedit. Aquest cop, però, ningú no ha gosat insinuar que la decisió hagi estat poc encertada, perquè la qualitat de la seva obra i l'exemplaritat que la seva vida, com a escriptor i com a ciutadà, infonen respecte als més inclinats a la disconformitat i a la contestació.

VIDA.- Neix a Barcelona, l'any 1.898. Ha estat vinculat al moviment literari i cultural del "noucentisme" del qual han estat figures sobresortints els grans poetes JOSEP CARNER i "GUERAU DE LIOST". Aquest moviment propugnava l'ideal de la perfecció en l'art i la literatura, l'exaltació de la feina ben feta, el rebuig de la vulgaritat, de la facilitat, de les concessions a la barroeria, al pintoresquisme i a la banalitat.

D'ençà d'aleshores les coses han canviat molt i les tendències literàries s'han anat succeint les unes a les altres, però MARIA MANENT, s'ha mantingut sempre fidel a si mateix, sense deixar-se vincular pel vent de les noves modes i de les imposicions, i l'altra qualitat de la seva obra ha fet que en tot moment li fos reconegut el lloc importantíssim que el seu nom ha conquerit en la literatura catalana.

OBRA.- El primer llibre de poemes de MARIA MANENT es diu "LA BRANCA", publicat quan només tenia vint anys. L'han seguit "LA COLLITA EN LA BOIRA", "L'AIRE DAURAT", "L'OMBRA", "LA CIUTAT DEL TEMPS" i "COM UN NUVOL LLEUGER". Alguns llibres d'aquests apleguen no únicament poemes originals sinó també versions de la lírica oriental, és a dir, poemes que són com a recreacions d'altres poemes, interpretacions pròpies de motius d'aquella poesia que MARIA MANENT ha arribat a conèixer molt bé. Es també molt important la versió catalana que ha fet de molts poetes anglesos i nord-americans.

Com a escriptor en prosa, MARIA MANENT, ha donat a conèixer diversos reculls del seu dietari personal, amb els títols "A FLOR D'OBLIT", "EL VEL DE MAIA" (PREMI "JOSEP PLA" 1974), i "L'AROMA D'ARÇ", que són autèntics models de prosa literària en què excel·leixen els retrats de personatges importants tractats pel poeta durant la seva llarga vida i descripcions de paisatges diversos, especialment dels que ell coneix més bé: El Maresme, El Montseny i El Camp de Tarragona.

Aquí teniu una petita mostra de l'obra poètica de MARIA MANENT. Es un poema del seu llibre "L'AIRE DAURAT":

POEMA ANTIC

**Als quinze anys era soldat:
als vuitanta torno a casa.
Trobo un home al vell camí,
per ma llar li preguntava.
"Buida és la teva llar,
i la colguen brolla i arbres".**

SABIES QUE...?

LES CALDES

Així s'anomenaven els establiments de l'època romana destinats a la neteja i relax dels ciutadans. Eren uns grans edificis dividits en cambres on, aprofitant l'escalfor de l'aigua, ja de manera natural o artificial, el poble podia gaudir d'una bona neteja un cop per setmana. Sembla ser que en un principi no estava ben vist que les dones poguessin fruitar d'aquest servei, però a les darreries de la República la cosa ja va canviar, el que obligà els empresaris de les termes, a fer dos horaris en el cas dels establiments petits, que no tenien cambres separades, i tot això motivat per l'opinió adversa dels prohoms, els quals afirmaven que les caldes eren llocs adients per a afavorir trobades llicencioses. A pesar de les fortes crítiques i les prohibicions el costum de que les dones apleguessin a les caldes es va perllongar.

De vegades era el municipi, l'emperador o un particular qui corria a càrrec de les despeses, bé tot l'any o bé en determinades dates, encara que el més normal era que cadascú pagués el seu bany (no se sap ben bé per què, però les dones solien pagar més que els homes).

Aquest servei era tan estès que totes les ciutats es podien gaudir.

Un bany complet es composava de quatre parts:

- Primera - Romandre en una atmòsfera calenta (estufa)
- Segona - Bany d'aigua calenta
- Tercera - Bany d'aigua freda
- Quarta - Massatge

Abans de prendre el bany i per tal d'evitar sorpreses, hi havia una sala on es guardava la roba.

N'hi havia persones que no estant d'acord amb aquestes fases del bany, utilitzava altres sales on transpiraven aire calent i després es donaven un bany fred o una dutxa.

A més d'aquestes dependències hi havien establiments que tenien altres sales destinades a la conversa, restaurant, sales de joc, sales d'instrucció, etc.

Les caldes a Roma, eren de proporcions gegantines; la de "Carcalla" tenia una extensió de cent divuit mil metres quadrats i la de "Diocleciano" cent trenta mil, amb una piscina de tres mil sis-cents metres quadrats.

A Catalunya, les Caldes de Malavella i Montbui, ocupaven el mateix lloc que ara

ocupen els balnearis. Foren construïdes excavant una part del sòl per tal d'aprofitar millor el calor natural de les seves aigües.

Encara avui es conserven en bona part les de Montbui per més que no són del tot visibles per a restar embotides en edificis més moderns; no obstant, es pot veure una sala subterrània on hi ha un banc en el qual devien seure els banyistes i on encara es pot notar una temperatura tòrrida.

IV centenari de la visita de Felip II a la nostra Vila 1586-1986

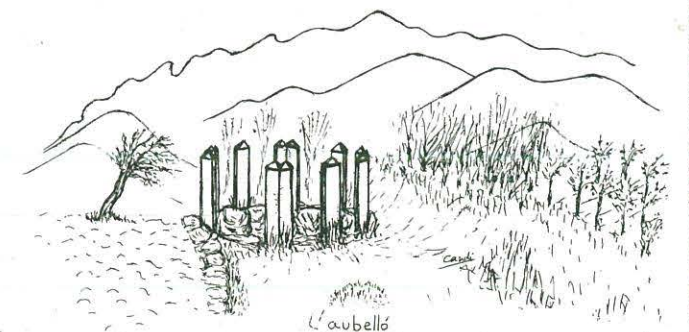
"Salió el Rey de Madrid con su séquito el día 19 de enero de 1.585, visitando las poblaciones más importantes de Aragón y Cataluña, en lo qual empleó casi todo el año".

"...y el 3 de enero del año 1.586, salió para Uldecona, donde estuvo tres días".

"El Rey acordó celebrar en Uldecona, el día 6 de enero, la fiesta de los Santos Reyes, con todo el fausto Real, y con las grandes manifestaciones de religiosidad con que han acostumbrado celebrar esta festividad en España los Monarcas católicos".

"...Su Majestad ofreció en la Misa, tres cálices, como tenía de costumbre hacerlo todos los años, en memoria sin duda de los tres Santos Reyes. Uno de dichos cálices lo regaló a la iglesia parroquial de Uldecona, donde aún se conserva; es de estilo gótico, y sirve para poner el cuerpo del Señor en el monumento el día de Jueves Santo".

"Según parece, el Rey se enteró con gran curiosidad de todo lo más notable de Uldecona y su término; pues Martorel, en la Historia de Tortosa, que escribió en el año 1.625, al tratar de Uldecona, hace mención entre otras cosas, del "Aubelló" o sumidero que sirve para desagüar la huerta, y dice que fue a verlo D. Felipe II cuando estuvo en dicha Villa".

Avda. Salomón, 20
Tel. 720662

ULLDECONA

RESTAURANTE "BARBACOA"

- ZUMOS DE FRUTAS NATURALES
- CLUB DE BOLOS
- SALA DE REUNIONES
- SALÓN PARA BODAS Y BANQUETES
- RINCON DE JUEGOS

Local con aire acondicionado

